

ΜΕΓΑΛΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

Η ΔΟΞΑ ΚΑΙ Η ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΕΝΟΣ ΕΛΛΗΝΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟΥ

Μια έξοχη διάνοια που σούστηκε στο σκοτάδι της τρέλλας. Ο Νικόλαος Νικολαΐδης και η περιεργή ζωή του. Ο καυγάς του με τον καθηγητή Μπράις. Το «σκάνδαλο Φουκώ». Το επεισόδιο των εξετάσεων του. Ο Νικολαΐδης επαναστάτης στην Κρήτη. Αποσταδίουκτής στην Άακρνανία! Ο Νικολαΐδης κατά τη Γρίβα. Ο Γρίβας επικηρύσσεται ώς... ληστής!... Πώσ επρόλαβαν τό αιματωκυλίστρια. Η τελευταία ήμέρες του Έλληνας σπουφ κτλ. κτλ.

ΕΧΡΙ πρό ολίγων ετών, ζούσε στών Πειραιά — σέ μία κατάσταση παραφροσύνης που θα την έλεγε κανείς εΐδημη— ένας άνδρας σπουδός που όχι μόνο ύπηρξε ό διασημότερος μαθηματικός τής εποχής του, αλλά και τό πιο έξυπνο πνεύμα, ή πιο φλογερή ψυχή. Πρόκειται για τό Νικόλαο Νικολαΐδη, τό σμπαθεστάτο εκείνο Πειραιώ τυπο, τοι ό ποιόν ή ζωή ύπηρξε σειρά άπο περίεργες περιπέτειες, δικές του, αλλά και οικογενειακές. Θα διηγηθούμε τις κυριότερες :

Η καταγωγή του Νικολαΐδη ήταν Μανιατική. Ο πατέρας του κατοικούσε στην Έλβετία, όταν άρχισε ή Έπανάσταση του 1821. Νεαρός και ένθουσιασμένος, όπως ήταν, κατέβηκε άμέσως στην Ελλάδα, ύπηρετήσε με φιλοπατία τών Αγώνων, συνέγραψε τό πρώτο βιβλίο Τεακτικής, έδημοσίευσε μία ποιητική συλλογή και τέλος έγινε δικαστής, όπου και διέπρεψε. Παντρεύτηκε κατόπιν με φιλοπατία τών Αγώνων, συνέγραψε τό πρώτο βιβλίο Τεακτικής, έδημοσίευσε μία ποιητική συλλογή και τέλος έγινε δικαστής, όπου και διέπρεψε. Παντρεύτηκε κατόπιν με φιλοπατία τών Αγώνων, συνέγραψε τό πρώτο βιβλίο Τεακτικής, έδημοσίευσε μία ποιητική συλλογή και τέλος έγινε δικαστής, όπου και διέπρεψε.

στην Τριπόλι και άπέκτησε τέσσερα παιδιά, που έκλινονόμισαν τά πνευματικά χαρακτηριστά του πατέρα τους. Η κόρη του έγινε έξοχη διδασκάλα, ο μικρότερος γιος του διέπρεψε ως φιλόλογος, έγραψε νεαρός τό «Μεταστροφή» — θαύμασμα για την εποχή του μεθοδολογίας — μα σταμάτησε δυστυχώς στην αρχή του σταδίου του, γιατί έπαυσε τάς φροντίες. Ο άλλος γιος του, ο Δημήτριος, που έσοφώδισε μηχανουργία στο Παρίσι, συνηγοήθη με 250 Γάλλους μαθητάς και επρόφερε. Άλλά όλους τούς αδελφούς του ξεπέλασε ο πρωτότοκος, ο Νικόλαος Νικολαΐδης, που έλάμπρινε τή Μαθηματική Σχολή του Έθνικού Πανεπιστημίου, ως καθηγητής.

Άπο παιδί ο Νικολαΐδης, μοιζ έμπήκε στη Σχολή των Ευελπίδων, ανέπτυξε έκτακτη ιδιοφυία στα μαθηματικά, άπου εφευρεσε νέας μεθόδους στα θεωρήματα και νέους τρόπους λύσεως προβλημάτων. Όταν έδρασε άπο τή Σχολή, νεαρός άνθρακωολογός, ή Κυβέρνησις τόν έστειλε να σπουδάση στ ή Παρίσι, όπου μετά την πρώτη έξαμνην φοιτήσεως στην Πολυτεχνική Σχολή, έτόληκε να προσέλθη σέ εξέταση κατάλληλου με τό πνεύμα του και του έδωσαν τό δίπλωμα μηχανικής με Άριστοα.

Άλλ' ο Νικολαΐδης δέν ήσυχάζει. Δίνει άμέσως νέες εξετάσεις και μπαίνει στη Σχολή των Γερμοσιτών. Στη Σχολή όμοσ αυτή εφορτήσε ένα μόνο έτος και έφυγε για την άκόλουθη αίτια. Ένας διαπρεπής καθηγητής του και συγγαρεύς, ο Μπράις, μεσοδύτηκε σέ φουεβο επιστημονικό καυγά με τόν Έλληνα μαθητή του. Ο Νικολαΐδης δέν μπορούσε να χωνέρη τή «Μηχανική» του Μπράις και τότό τότε κατωρά :

— Δέν τ ή λείε καλά ή «Μηχανική» σας! Θύ σάς δώσω νέες λύσεις ενόω!

Η σκηνή έγινε στην αίθουσα τών εξετάσεως, μπροστά σέ πολλόν κόσμο. Ο Γάλλος καθηγητής προσεβλήθη και έδωσε μέτρο βιασμού στο Νικολαΐδη. Εβουνεδιότους όμοσ επιστήμη, έγραψε στις παρατηρήσεις του βαθμολογικού πίνακος ότι «ο νεαρός αυτός Έλληνα είνε πνεύμα έξοχον, αλλά δέν έννοσ διατί δέν δύναται να διακασή την Μηχανικήν μου».

Άπο τό επεισόδιο αυτό ο Νικολαΐδης έθιμίωσε και εγκατέλειψε τή Σχολή των Γερμοσιτών. Άπο τότε κυριώσ άρχίζει ή εποχή τής φημις του, τής δόξης του. Κλείστηκε στο διαμώτι του, έκλήρεσε άδυσωλοτό πόλεμο έναντίον του καθηγητού που τόν άδίκησε και του κατέφερε άγορες επιστημονικές πληγές. Την πολεμική του την διεξήγε διά του επιστημονικού περιοδικού «Δύο Κόσμοι», του όποιου ο διευθυντής άββάς Μισσώ χρητόισε συγγνώμη άπο τούς άνυγνώστες του, όσοσ φηρές δέν κατώρθωνε να εχη άφορνο του Νικολαΐδη! Τόσο ένδιαφέρον έδημοσίωρησαν τά άρθρα του!

Άλλά τή φήμη του Νικολαΐδη έκορυφώσε τό «Σκάνδαλο

Οί καθηγητάί του ήσταναν κατάλληλοι με τό πνεύμα του και του έδωσαν τό δίπλωμα μηχανικής με Άριστοα.

Φουκώσ. Ίδου τί συνέβη :

Η Γαλλική Άκαδημία ελεε εκλέξει ως νέο μέλος τής το μαθηματικό άδοντα Φουκώ. Όταν εισήχθη ο Φουκώ στην Άκαδημία, έξεφώνησε εισιτήριο επιστημονικό λόγο, ό όποιος εχεροκορητήη κ' έκανε πολλή έντύπωση για τίς νέες επιστημονικές θεωρίες του. Άλλά την άλλη μέρα ό νέος ακαδημαϊκός βρήκε τό μελέτα του άπο τόν Έλληνα. Ο Νικολαΐδης έκανε τίς θεωρίες του ρεβίλι. Με μία σύντομη κριτική του στούς «Δύο Κόσμοσ» απέδειξε τόν Α. Φουκώ επόλοιο. Η κριτική έκανε κρότο. Ο δυστυχής ακαδημαϊκός άναγκάστηκε να φρεστή τή στολή του και τά παρφόμια του, να έπισκεφθή το Νικολαΐδη στη φτωχική καμαρούλα του και να τόν έκτεστή να μη συνεχίση την πολεμική του, που τόν έκανε γελοίο σέ όλο τόν επιστημονικό κόσμο!... Άσφρότα όμοσ ο Λέων Φουκώ άποκατέστησε τό γόητρό του με την άνακάλυξη του γνωστού μηχανημάτων, που παράγει τό ήλιακό χρώμα διά τίς συνθέσεις τών επτά χρωμάτων.

Ο θράμβος όμοσ του Νικολαΐδη ήταν ή διδακτορικές εξετάσεις του στο Πανεπιστήμιο τού Παρισιού. Την ήμερα εκείνη ή μεγάλη αίθουσα ήταν άσυφραγιά γεμάτη άπο τούς εΐδικούς επιστήμηνας. Καί τότε συνέβη τό άκόλουθο επεισόδιο :

Ο Νικολαΐδης άρχισε να λύη τόν τεραστίο πίνακα τά δυσκολώτα προβλήματα τής Άνωτάρας Μαθηματικής. Έξασαρη, ετοθάη άφρημόνεσ μπροστά στόν πίνακα, χωρίς να γράφη, σωητοή... Έπρόσαν πέντε, δέκα, δεκαέντε λεπτά και όλοι άγωνιοίσαν, πιστεύοντες ότι ο Νικολαΐδης άπέτυχε και δέν μπορούσε να λύση την εξέταση... Έπί τούλος οι εξέτασταί έχασαν την ύπιοκτηή τους και ο πρόεδρος Μπερτράν, ό μέγας μαθηματικός, τό έλεε :

— Κίριε Νικολαΐδη, δέν μπορείτε να σάς περιμένουμε περισσότερο... Άσφδ δέν μπορείτε να προχωρήσετε, άποσυρθήτε.

Τότε ο Νικολαΐδης χαμογελώντασ απήτησε :

— Κίριε Πρόεδρε, μπορώ να προχωρήσω, αλλά τή στιγμή αυτή βρήκα άλλη άπλούστερη λύση τής εξίσώσεως, έντελώς νέα!

Και με μία γοργή κίνηση σβόνει όσα ελεε γράφει στόν πίνακα και προβαίνει στην λύση τής εξίσώσεως με δική του μέθοδο, που θύμασε τή χάρι και την απλότητα τών άρχόντων Έλλήνων μαθηματικών!... Η αίθουσα έτρανταχθή άπο τά χειροκροτήματα.

Η επιτροπή άνεκλήρεσε τό Ν. Νικολαΐδη Άριστούχο διδάτορα τών Φυσικομαθηματικών. Ήταν ό πρώτος Έλληνα που εκέθηκε τόν τίτλο αυτό...

Ο Νικολαΐδης έννοσε κατόπιν στάς Άθήνας και ανέλαβε ύπηρεσία ως άξιωματικός του μηχανικού, σιμάμα δέ έδίδασκε και στη Σχολή των Ευελπίδων. Κάποτε, για να πατή, έλυσε μία εξέταση με έννέα τρόπους και εξέτλησε τούς συναδέλφους του...

Έξασαρη έσοπεσε ή Κομητιή Έπανάστασις του 1866 κ' εφορξε τό Νικολαΐδη σέ νέο στάδιο. Φιλόπατης και όμητικώς όπωσ ήταν, σχηματίζει άνατράχο σώμα, κατεβαίνει στην άγωνιζόμενη μεγαλόνησο, συλλοσιτ ή μάχες και νύοιξε με τόρα τραήματα στάς Άθήνας!...

Μετά την Έπανάστασις του 66, ή ληστεία έβρασε στην Άζερναία. Ο Νικολαΐδης ζητεί άπο την Κυβέρνηση την άδεια να καταβύθει τούς ληστής και ή Κυβέρνησις του χορηγεί ίσχυρά στρατιωτική δόνημα... Στην Άζερναία όμοσ ταξωδήθηκε με τό Δημήτριο Γρίβα, ύπαστράτηγος και άλλοτε ύπιοργή τών Στρατιωτικών, τόν όποιον ο Νικολαΐδης... επεκλήρεσε ληστή και τόν επολοκρήσε στην Κοΐνη!...

Παρά λίγο μάλιστα να γίνη αδελφοκτόνος σφοδρής, γιατί ο Γρίβας ελεε και αύτός στρατιωτική δόνημα. Εντύγως ο πρωθυπουργός Ζαΐμης άνεκάλωσε εγκώφως τό Νικολαΐδη στάς Άθήνας και τόν επέκλήσε. Ο Νικολαΐδης έθιμίωσε, έδημοσίωρησε έναντίον τής Κυβέρνησεως και τέλος παρητήθη άπο τάζεις του Έλληνα στρατού.

Όταν ο Νικολαΐδης ήταν στό Παρίσι, έξεφράγη ο Γαλλογεομετρικός πόλεμος του 1870. Κατατάχθηκε τότε στο Γαλλικό στρατό, ανέλαβε τή διοίκηση του 174ου τάγματος τών ένδοφυλάκων και διεκρήθη σέ διάφορες μάχες.

Μετά τήν ειρήνη, ο Νικολαΐδης έναγυορίζει στην Ελλάδα, αλλά τόσο φτωχός, που ζούσε σέ μία καλύβα στούς Άμπελο-

